

Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA CURȚII (Camera a treia)

21 martie 2013*

„Articolul 99 din Regulamentul de procedură — Cooperare judiciară în materie civilă — Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 — Procedura europeană de somație de plată — Opoziție tardivă — Articolul 20 — Reexaminare în cazuri excepționale — Inexistența unor circumstanțe «extraordinare» sau «excepționale»”

În cauza C-324/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Handelsgericht Wien (Austria), prin decizia din 11 iunie 2012, primită de Curte la 9 iulie 2012, în procedura

Novontech-Zala kft.

împotriva

Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ilešič (raportor), președinte de cameră, domnii E. Jarašiūnas și A. Ó Caoimh, doamna C. Toader și domnul C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere decizia, luată după ascultarea avocatului general, de a se pronunța prin ordonanță motivată, conform articolului 99 din Regulamentul de procedură al Curții,

pronunță prezenta

Ordonanță

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 20 din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO L 399, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 108).

* Limba de procedură: germana.

- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Novontech-Zala kft. (denumită în continuare „Novontech-Zala”), cu sediul social în Ungaria, pe de o parte, și Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH (denumită în continuare „Logicdata”), al cărui sediu social este situat în Austria, pe de altă parte.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 1896/2006

- 3 Potrivit considerentului (25) al Regulamentului nr. 1896/2006:

„După expirarea termenului prevăzut pentru a face opoziție, pârâtul ar trebui să aibă dreptul, în anumite cazuri excepționale, să ceară o reexaminare a somației europene de plată. Dreptul de a solicita o reexaminare în circumstanțe excepționale nu ar trebui să însemne că pârâtul dispune de o a doua posibilitate de a se opune creanței. În cursul procedurii de reexaminare, evaluarea temeiniciei creanței ar trebui să se limiteze la examinarea motivelor care decurg din circumstanțele excepționale invocate de pârât. Celelalte circumstanțe excepționale ar putea în special include cazul în care somația europeană de plată se întemeie pe informații false furnizate în formularul de cerere.”

- 4 În considerentul (28) al regulamentului menționat se arată:

„Pentru calcularea termenelor ar trebui să se aplice Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor [JO L 124, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 16]. Este necesar ca pârâtul să fie informat cu privire la aceasta și cu privire la faptul că se vor lua în considerare zilele nelucrătoare din statul membru în care se află instanța care emite somația europeană de plată.”

- 5 Articolul 1 alineatul (1) din același regulament prevede:

„Prezentul regulament are drept obiect:

- (a) simplificarea, accelerarea și reducerea costurilor litigiilor transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată;

[...]”

- 6 Articolul 16 alineatele (1)-(3) din Regulamentul nr. 1896/2006 are următorul cuprins:

„(1) Pârâtul poate face opoziție la somația europeană de plată la instanța de origine [...]

(2) Opoziția se trimite în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării somației către pârât.

(3) Pârâtul indică în opoziție că el contestă creanța fără a fi obligat să precizeze motivele acestei contestații.”

7 Articolul 20 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat prevede:

„(1) După expirarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (2), pârâtul are dreptul să ceară reexaminarea somației europene de plată în fața instanței competente din statul membru de origine în cazul în care:

[...]

(b) pârâtul a fost împiedicat să își conteste creanța de cauze de forță majoră sau datorită unor circumstanțe extraordinare, fără ca acest lucru să îi poată fi imputabil,

cu condiția ca, în ambele cazuri, să acționeze cu promptitudine.

(2) După expirarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (2), pârâtul are, de asemenea, dreptul să ceară reexaminarea somației europene de plată în fața instanței competente din statul membru de origine atunci când somația de plată a fost emisă în mod vădit eronat, ținând seama de cerințele stabilite de prezentul regulament sau având în vedere alte circumstanțe excepționale.”

Regulamentul nr. 1182/71

8 Regulamentul nr. 1182/71 prevede la articolul 3:

„(1) [...]

Dacă un termen exprimat în ore [a se citi «zile»] se calculează din momentul în care intervine un eveniment sau se realizează un act, ora [a se citi «ziua»] în cursul căreia a avut loc acest eveniment sau se realizează acest act nu este luată în calculul termenului.

(2) Sub rezerva dispozițiilor alineatelor (1) și (4):

[...]

(b) un termen exprimat în ore [a se citi «zile»] începe să curgă de la începutul primei ore [a se citi «zile»] și se încheie la expirarea ultimei ore [a se citi «zile»] a termenului;

[...]

(3) Termenele includ zilele de sărbători legale, duminicile și sâmbetele, cu excepția cazului în care acestea sunt excluse în mod expres sau dacă termenele sunt exprimate în zile lucrătoare.

(4) Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi de sărbătoare legală, o duminică sau o sâmbătă, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare.

[...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

9 La 14 octombrie 2011, Logicdata a introdus la Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Tribunalul Regional pentru Litigii Comerciale Viena) o cerere de somație europeană de plată care viza Novontech-Zala pentru a obține plata unei sume de 30 586 de euro, corespunzătoare unei vânzări

pentru care această societate nu achitase prețul. La 25 octombrie 2011, instanța menționată a emis o somație europeană de plată. Aceasta a fost notificată Novontech-Zala la 13 decembrie 2011, la Zalaegerszeg (Ungaria).

- 10 Novontech-Zala a transmis respectiva somație avocatului său din Ungaria, care a formulat opoziție la 13 ianuarie 2012, și anume după expirarea termenului de opoziție de 30 de zile prevăzut la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1896/2006. Din dosarul pus la dispoziția Curții reiese că avocatul și-a întemeiat calculul termenului respectiv pe ipoteza eronată potrivit căreia somația europeană de plată a fost notificată Novontech-Zala la 14 decembrie 2011, iar nu la 13 decembrie 2011, astfel cum se întâmplase în realitate. El a calculat termenul menționat considerând că expira la 13 ianuarie 2012, în timp ce, de fapt, acesta a expirat la 12 ianuarie 2012. Fără a verifica la instanța care emisese somația europeană de plată data la care acel termen a început să curgă, avocatul a înscris data de expirare de termenului, calculat în mod eronat, în calendar și, prin urmare, a formulat tardiv opoziția.
- 11 Prin ordonanța din 24 ianuarie 2012, Bezirksgericht für Handelssachen Wien a respins opoziția din cauza caracterului său tardiv.
- 12 La 8 februarie 2012, Novontech-Zala, la acel moment reprezentată de un cabinet de avocatură din Austria, a atacat ordonanța de respingere a opoziției solicitând Bezirksgericht für Handelssachen Wien, printre altele, să reexamineze somația de plată conform articolului 20 din Regulamentul nr. 1896/2006. Prin ordonanța din 5 martie 2012, această instanță a respins cererea de reexaminare.
- 13 Novontech-Zala a declarat apel împotriva ordonanței de respingere menționate la instanța de trimitere, arătând că litigiul din primă instanță nu făcuse obiectul unei aprecieri juridice corecte și că articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006 trebuie să permită acestei instanțe să efectueze o reexaminare a somației europene de plată.
- 14 În aceste condiții, Handelsgericht Wien a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
 - „1) Nerespectarea termenului de prescripție prevăzut pentru formularea unei opoziții la o somație europeană de plată de către avocatul mandatat în acest sens constituie un fapt imputabil pârâtului în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din [Regulamentul nr. 1896/2006]?
 - 2) Dacă comportamentul culpabil al avocatului nu este imputabil pârâtului ca vină personală, transcrierea eronată a datei de expirare a termenului de către avocatul mandatat să formuleze opoziția împotriva somației europene de plată trebuie interpretată ca fiind o circumstanță extraordinară în temeiul articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 15 În temeiul articolului 99 din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când răspunsul la întrebarea formulată cu titlu preliminar nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile, Curtea, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate oricând să decidă să se pronunțe prin ordonanță motivată.
- 16 Prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă nerespectarea termenului pentru a formula opoziție la o somație europeană de plată din cauza comportamentului culpabil al reprezentantului pârâtului poate justifica o reexaminare a acestei somații de plată fie în temeiul unor „circumstanțe excepționale, fără ca acest

lucru să îi poată fi imputabil [pârâtului]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, fie în temeiul unor „circumstanțe extraordinare”, în sensul alineatului (2) al aceluiași articol.

- 17 Novontech-Zala susține în această privință că, în cazul în care reprezentantul pârâtului nu respectă termenul pentru a formula opoziție la o somație europeană de plată din cauza propriului comportament culpabil, condițiile impuse pentru reexaminarea somației europene de plată sunt îndeplinite atât în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, cât și potrivit alineatului (2) al aceluiași articol.
- 18 În schimb, Logicdata, guvernele austriac, elen și portughez, precum și Comisia Europeană consideră că, în împrejurări precum cele din cauza principală, condițiile pentru o astfel de reexaminare a somației europene de plată nu sunt îndeplinite.
- 19 Interpretarea prezentată la punctul anterior trebuie primită.
- 20 Astfel, este evident că împrejurări precum cele din cauza principală, caracterizate prin calcularea și transcrierea eronate ale termenului de opoziție de către reprezentantul pârâtului, nu sunt nici „extraordinare”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, nici „excepționale”, în sensul alineatului (2) al acestui articol.
- 21 Din articolul 20 alineatul (1) litera (b) și din articolul 2 din Regulamentul nr. 1896/2006 reiese, desigur, că se poate efectua reexaminarea unei somații europene de plată atunci când nerespectarea termenului de opoziție de 30 de zile rezultă din existența unor circumstanțe extraordinare sau excepționale care au împiedicat formularea acestei opoziții în termenul prevăzut și că celelalte condiții prevăzute de dispozițiile menționate sunt îndeplinite. Cu toate acestea, atunci când, precum în cauza principală, depășirea termenului respectiv este cauzată de lipsa de diligență a reprezentantului pârâtului, o astfel de situație, din moment ce ar fi putut fi evitată cu ușurință, nu se poate încadra la circumstanțe extraordinare sau excepționale în sensul dispozițiilor menționate.
- 22 Posibilitatea unei reexaminări a somației europene de plată în împrejurări precum cele din cauza principală ar oferi pârâtului o a doua posibilitate de a se opune creanței în sensul considerentului (25) al Regulamentului nr. 1896/2006.
- 23 Întrucât condiția privind circumstanțele extraordinare nu este îndeplinită, nu este necesar să se analizeze aspectul dacă celelalte condiții prevăzute la articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, în special cea referitoare la culpa pârâtului, sunt îndeplinite.
- 24 Astfel, după cum reiese din modul de redactare a articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, pentru ca pârâtul să poată solicita în mod întemeiat reexaminarea somației europene în plată în temeiul acestei dispoziții, este necesar ca, în lipsa unui caz de forță majoră, să fie îndeplinite trei condiții cumulative, și anume, în primul rând, prezența unor circumstanțe excepționale din cauza cărora pârâtul a fost împiedicat să conteste creanța în termenul prevăzut în acest scop, în al doilea rând, inexistența unei culpe a pârâtului și, în al treilea rând, condiția ca acesta din urmă să acționeze cu promptitudine. Faptul că una dintre acestea nu este îndeplinită se opune ca pârâtul să poată susține în mod util că îndeplinește condițiile prevăzute la această dispoziție.
- 25 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că nerespectarea termenului pentru a formula opoziție la o somație europeană de plată din cauza comportamentului culpabil al reprezentantului pârâtului nu justifică reexaminarea acestei somații de plată, întrucât o astfel de nerespectare nu se încadrează nici la circumstanțe excepționale, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, nici la circumstanțe extraordinare, în sensul alineatului (2) al aceluiași articol.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ²⁶ Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Nerespectarea termenului pentru a formula opoziție la o somație europeană de plată din cauza comportamentului culpabil al reprezentantului pârâtului nu justifică reexaminarea acestei somații de plată, întrucât o astfel de nerespectare nu se încadrează nici la circumstanțe excepționale, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, nici la circumstanțe extraordinare, în sensul alineatului (2) al aceluiași articol.

Semnături